

3.11.2023

HE 77/2023 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle suurten konsernien vähimmäisveroa koskevaksi lainsäädännöksi

EK katsoo, että Verohallinnon sitovan ennakkoratkaisun saaminen vähimmäisveroa koskevan sääntelyn tulkinnasta on välttämätöntä yritysten oikeusturvan näkökulmasta. Esitykseen tulee lisätä mahdollisuus ennakkoratkaisun saamiseen.

Esityksen mukaan ”täydennysveroista ei alkuvaiheessa olisi mahdollista saada Verohallinnon ennakkoratkaisua. Inclusive Framework -kehityksen tarkastelemat mekanismit sisältävät sekä veroriitojen ennaltaehkäisyyn että veroriitojen ratkaisuun liittyviä keinoja. Tämä työ on vielä kesken, joten hallitus katsoo asianmukaiseksi odottaa tämän työn valmistumista ennen kuin säädetään kansallisista veroriitojen ennaltaehkäisyyn tähtäävien mekanismeista. Työn valmistuttua ennakkokannanotoista säätämistä tulisi harkita uudelleen. Tulkintavarmuutta tällä välin lisäävät esimerkiksi ajoittain julkaistava hallinnollinen ohjeistus. Hallituksen käsityksen mukaan Verohallinto suunnittelee lisäksi minimiverolakia koskevan Verohallinnon ohjeen antamista. Verohallinto käy myös ennakkollisia keskusteluja verovelvollisten kanssa haastavista verokysymyksistä.”

EK katsoo edellä mainitusta poiketen, että ylläoleva ei ole peruste rajata vähimmäisveroa Verohallinnon ennakkoratkaisumahdollisuuden ulkopuolelle. Päinvastoin: kansainvälisten oikeusturvamenettelyiden puuttuminen ja keskeneräisyys alleviivaa tarvetta varmistaa verovelvollisten oikeus saada lain soveltamisesta ainakin kansallisella tasolla sitova ja valituskelpoinen Verohallinnon ennakkoratkaisu.

On ymmärrettävää, että ennakkoratkaisun antaminen uudesta ja mutkikkaasta asiasta on myös Verohallinnolle hyvin vaativa tehtävä. Kun Suomi on kuitenkin päättänyt ottaa käyttöön nyt tarkasteltavan uuden veron, vaikka sen kansainvälinen valmistelu on kesken, on **viranomaisten perustavanlaatuisena velvollisuutena huolehtia yksittäisen verovelvollisen oikeusturvasta ja verotuksen ennakoitavuudesta** myös antamalla sitovia ennakkoratkaisuja lain soveltamisesta.

Talous ja verotus
Anita Isomaa

3.11.2023

Arvioiden mukaan OECD-tason ohjeistusta voitaisiin odottaa aikaisintaan vuonna 2026, vaikka laki tulee sovellettavaksi jo vuoden 2024 alkusta.

Ruotsi on ottanut asiaan täysin toisenlaisen lähestymistavan.

Ruotsin minimiveroa koskevassa hallituksen esityksessä todetaan ennakkoratkaisua koskien seuraavaa:

*Den föreslagna skatten är ett regelverk som saknar tidigare motsvarighet i svensk rätt. Skatten skiljer sig från inkomstskatt bl.a. genom att det inte finns en traditionell skattebas eller skattesats och det är inte bara de egna inkomsterna som en koncernenhet ska beskattas för. I stället kan en koncernenhet bli skyldig att betala skatt om en annan koncernenhet någonstans i världen är lågbeskattad. Lagen om tilläggsskatt gäller endast för juridiska personer som är en del av en sådan koncern vars intäkter uppgår till den i lagen angivna beloppsgränsen. Det kan vara fråga om stora belopp. **Mot denna bakgrund och med särskilt beaktande av regelverkets komplexitet, finns ur ett rättssäkerhetsperspektiv goda skäl för att låta Skatterättsnämnden pröva frågor om förhandsbesked avseende skatt enligt lagen om tilläggsskatt.** Det kan till exempel handla om att en enhet som anser sig vara undantagen och därför inte behöver tillämpa reglerna behöver få veta om den bedömningen är riktig. Regeringen gör därför, vilket Skatterättsnämnden efterfrågat, bedömningen att befintliga regler om förhandsbesked är lämpliga vad gäller skatten. **Det bör därför införas en möjlighet för den skattskyldige att kunna ansöka om förhandsbesked om skatt enligt lagen om tilläggsskatt.**¹*

OECD on julkaissut laajasti vähimmäisveroa koskevaa materiaalia, jota käytetään sääntelyn tulkinnessa, ja joka on myös itsessään hyvinkin tulkinnanvaraista. Näitä kaikkia tulkintaohjeita ei sisälly esityksen laajuuteen eikä niistä tulla säätämään lailla. Säännöt ovat täysin uutta sääntelyä, josta ei ole olemassa aiempaa käytäntöä sen enempää verotuksessa kuin kirjanpidossakaan. Säännökset ovat edelleen tulkinnanvaraiset ja oikeusvarmuus ei tältä osin ole vielä tasolla, jota verolainsäädännöltä voidaan odottaa.

¹ <https://data.riksdagen.se/fil/F258C20D-7DE4-4CD8-A5DC-E53D1FA34B2C>, s. 483